

sus, la mine! Mă duc să fac rost de niște trotil.

ȘTEFAN: Mai mare nevoie aș avea de un om curajos. Să apară și, la insistențele mele, la rugămințile mele bărbătești, so-bre, fără nici o urmă de miorlăială muic-rească, să accepte să-mi ia zilele.

GOGU: Prostii! Rezolvăm cu trotilul! Am luat și avansul, îl facem praf!

ȘTEFAN: Dacă n-o să aibă cu ce, e bun și-un ciomag. Eu am omorât odată un ciine turbat, lovindu-l în moalele capului c-un ciomag.

GOGU: Bem bine și, dacă mă rogi, îți fac eu serviciul ăsta. Sintem vechi prieteni.

ȘTEFAN: Avem nevoie de speranță, Gogule. Cînd speranța s-a risipit, nimic nu mai are nici o importanță. Eu am sperat tot timpul că femeia asta o să apară în viața mea! Speranța asta m-a ajutat să trec peste multe momente grele.

GOGU: Am plecat după trotil. Suzana! Du-te la Florica și cere-i o bucată de slîninuță d-aiă cu boia. Să facem un pat de ceva gras, ca să meargă hăutură mai multă. Dacă mai are ceva pe-acolo, prin frigider, adu încoace. Mă duc la Alimen-tara!

(Suzana iese.)

ȘTEFAN: Dacă m-ar întreba cineva: „Ce ai greșit, Ștefane, în viața ta? Unde ai greșit? Cel puțin știi unde ai greșit?”

GOGU: Mereu avem impresia că știm, și greșim iar...

ȘTEFAN: Eu știu sigur! Acum, știu sigur. N-am stat cu fața la oameni! *Intotdeauna* trebuie să stai cu fața la oameni și să privești în ochii lor! Legile vin și trec, șefii vin și trec, dispozițiile vin și trec... Se constată că unele legi au fost greșite, că unii oameni n-au fost buni, că au dat dispoziții greșite... Ca să nu greșești nici-odată, trebuie să stai cu fața la oameni!... Maria... Maria nu s-a știut să-i privească în față, convinsă de dreptatea ei...

GOGU: Unii descoperă tîrziu asta! Neșansa lor! Nu ne naștem toți la aceeași vîrstă. Mă duc după trotil!

ȘTEFAN: Nu! Te rog, lasă-mă singur.

GOGU: Bine, de data asta fac cum vrei tu. Ne vedem mîine. Noapte bună!

ȘTEFAN: Noapte bună!

(Gogu iese. Se aude ușa închizîndu-se. Ștefan se lungește în pat, cu brațele sub cap, după obicei. În dreapta se aude, mai tare, exercițiul de vioară. Cineva trage apa la baie. Un copil plînge. La Gogu, deasupra, e hărmălaie.)

* Planul amintirilor

MARIA: Nu știu cum poate să uite o femeie un bărbat care i-a dăruit o clipă de fericire. Eu n-aș putea. I-aș spune: omoară-mă, tot n-am să te urăsc!... Femeia e slabă, poate să fie umilită, mama, niciodată. Mama nu te iartă niciodată... niciodată...

C O R T I N A

NOTE

Publicistica lui Iorga

În două masive tomuri de aproape 900 de pagini, editura „Minerva” publică, sub îngrijirea lui Valeriu și a Sandei Răpeanu, un volum de articole de Nicolae Iorga. „O luptă literară”, reunind cele două volume cu acest titlu din 1914 și 1916, precum și alte contribuții publicistice ale savantului din paginile „Sămănătorului”. Între

1903 și 1906, Nicolae Iorga a înregistrat, cum precizează editorii, „întreaga mișcare culturală vie, în diversitatea ei”. Articolele formeză „o carte cardinală” de ideologie culturală din anii militanțismului pentru înfăptuirea unității românilor.

Teatrul intră și el în preocupările istoricului, mai ales sub unghiul misiunii sale naționale, de purtător al mesajului patriotic. Înaintașii dăduseră un teatru merit „să înalțe poporul lor prin acel gen de literatură care prinde pe om mai puternic, îl stăpînește mai deplin și e mult mai în măsură să-i preschim-

be sufletul...” Iorga prețuiește diletanții din Ardeal — „Societatea de teatru din Ardeal” —, repertoriul lui Alecsandri, exemplele deosebite de artă scenică (Aristizza Romanescu), tipărirea de inedite (fragmente de dramăi Bogdan Dragoș de Eminescu) și tot ce poate contribui, de la înălțimea scenei, la instaurarea climatului pregătitor pentru marele act politic, la care lucrau milioane de suflete — Unirea cea mare.

Aceste tomuri de înflăcărată publicistică patriotică reprezintă un eveniment editorial.

I. N.